

Terapia manualna

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Lekarsko- Stomatologiczny
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>
Profil studiów	Praktyczny <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>
Forma studiów	Stacjonarne <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>
Typ modułu/przedmiotu	Moduł C - Nauki w zakresie podstaw w fizjoterapii/ Obowiązkowy <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie <i>(egzamin/zaliczenie)</i>

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Jednostka/jednostki prowadząca/e	Zakład Podstaw Fizjoterapii Wydziału Lekarsko- Stomatologicznego WUM ul. ks. Trojdena 2c 02-109 Warszawa tel.: (022) 57 20 920 https://zakladrehabilitacji.wum.edu.pl/ e-mail: zpf@wum.edu.pl (oraz adres/y jednostki/jednostek)
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab.n.med. i n. o zdr. Anna Hadamus
Koordinator przedmiotu	dr n.med. Izabela Korabiewska, izabela.korabiewska@wum.edu.pl (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr n.med. Izabela Korabiewska, izabela.korabiewska@wum.edu.pl (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusa)
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Izabela Korabiewska mgr fizjoterapii Katarzyna Roguska dr n. med. Sebastian Wójtowicz

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok, IV sem	Liczba punktów ECTS	2.2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		15	0.6
ćwiczenia (C)		20	0.9
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	16	0.7
-----------------------------------	----	-----

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	<p>Celem zajęć z terapii manualnej jest zapoznanie studentów z podstawami medycyny manualnej oraz jej miejscem w procesie fizjoterapii. Studenci podczas ćwiczeń poznają metody badania manualnego, techniki zabiegowe (z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań do ich stosowania) oraz zagrożenia, jakie niesie ze sobą ten rodzaj terapii. Muszą wykazać się znajomością stosowania podstawowych zabiegów terapii manualnej oraz włączeniem ich w proces rehabilitacji chorego.</p>
C2	<p>Zrozumienie i umiejętność wyjaśnienia pojęć związanych z terapią manualną i jej odmianami, oraz jej roli w kompleksowej fizjoterapii.</p> <p>Zdobycie wiedzy dotyczącej charakterystyki subiektywnych i obiektywnych skutków działania terapii manualnej, działania metod terapii manualnej na tkanki i narządy ustroju ludzkiego, możliwości jej zastosowania w procesach profilaktyki i leczenia.</p> <p>Umiejętność wyjaśnienia wskazań i przeciwwskazań do stosowania metod terapii manualnej oraz uzasadnienia modyfikacji wykonywania zabiegów terapii manualnej w zależności od indywidualnych cech i stanu pacjenta.</p>
C3	<p>Zdolność samodzielnego wprowadzania w życie zdobytej wiedzy, gromadzenia, klasyfikowania, analizowania danych o człowieku chorym, stosowania odpowiednich zasad i technik w zakresie działania terapii manualnej.</p> <p>Zdobycie świadomości własnych ograniczeń w zakresie wiedzy i umiejętności, posiadanych zdolności do odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, odpowiedzialnością, sumiennością i rzetelnością w wykonywaniu swych obowiązków zawodowych.</p> <p>Obowiązek kształcenia się przez całe życie i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych zgodnie z aktualnie obowiązującą wiedzą medyczną i standardami opieki nad pacjentem.</p>

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)	
<p>Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</p>	<p>Efekty w zakresie</p>
<p>Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:</p>	

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

C.W3	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii;
C.W5	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta;
C.W7.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.W8.	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U1	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej;
C.U2	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych;
C.U8.	Zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.U9.	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.U10.	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
----	--

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
K2	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;
K3	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
K4	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
K6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
K7	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
K8	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
K9	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób;

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminaria	<p>Obecność na seminariach jest obowiązkowa.</p> <p>Na każdym seminarium jest sprawdzana lista obecności.</p> <p>Nie ma możliwości wejścia na seminarium osób spóźnionych o więcej niż 15 minut.</p> <p>Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z wykładowcą.</p> <p>Tematy:</p> <p>Techniki manualne tkanek miękkich</p>	<p>C.W3</p> <p>C.W5</p> <p>C.W7</p> <p>C.W8</p>

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	<p>Podstawowe zasady technik manualnych i mobilizacje stawów kończyn oraz kręgosłupa</p> <p>Neuromechanika i neuromobilizacje w fizjoterapii.</p> <p>Poizometryczna relaksacja mięśni (PIR), autoterapia i relaksacja.</p>	
Ćwiczenia	<p>Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.</p> <p>Zajęcia w odbywają się zgodnie z planem zajęć.</p> <p>Na każdym ćwiczeniu jest sprawdzana lista obecności.</p> <p>Nie ma możliwości wejścia na zajęcia osób spóźnionych o więcej niż 15 minut.</p> <p>Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z wykładowcą.</p> <p>Tematy:</p> <p>Techniki manualne tkanek miękkich</p> <p>Podstawowe zasady technik manualnych i mobilizacje stawów kończyn oraz kręgosłupa</p> <p>Neuromechanika i neuromobilizacje w fizjoterapii.</p> <p>Poizometryczna relaksacja mięśni (PIR), autoterapia i relaksacja.</p>	<p>C.U1</p> <p>C.U2</p> <p>C.U8</p> <p>C.U9</p> <p>C.U10</p> <p>K1</p> <p>K2</p> <p>K3</p> <p>K4</p> <p>K5</p> <p>K6</p> <p>K7</p> <p>K8</p> <p>K9</p>

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Muscolino J.E. Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego z uwzględnieniem punktów spustowych, stref odruchowych i stretchingu, Edra Urban&Partner 2016
2. Hueter Becker A., Doelken M.: Badanie kliniczne w fizjoterapii. Edra Urban & Partner Wrocław 2018
3. Wiesner W. Wzorce kliniczne w terapii manualnej. OrtoKursy. Warszawa, 2019

Uzupełniająca

1. Buckup J, Hoffmann R: Białoszewski D, Hadamus A- red.n. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni, PZWL, Warszawa 2020
2. Chaitow L.: Metody terapii manualnej w leczeniu dysfunkcji powięziowych , Elsevier Urban &Partner 2015
3. Richter P., Hebgen E. Punkty spustowe i łańcuchy mięśniowo -powięziowe w osteopatii i terapii manualnej, Galaktyka, 2010
4. Comerford M., Mottram S. Kinetic Control. Ocena i reedukacja niekontrolowanego ruchu, Edra Urban&Partner, 2017

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W3 C.W5 C.W7 C.W8 C.U1 C.U2 C.U.8 C.U.9 C.U.10 K1 K2 K3 K4 K5 K6 K7 K8 K9	Zaliczenie, pokaz	1 Uczestnictwo we wszystkich ćwiczeniach. 2. Aktywny udział w ćwiczeniach-ocena aktywności studenta. 3. Aktywny udział w seminariach. 4. Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia teoretycznego/praktycznego (min. 60% pkt)

9. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)
<p>(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)</p> <p>Informacje o zaliczeniu: Zaliczenie- 2 terminy (podstawowy i poprawkowy)- forma praktyczna lub pisemna Ocena końcowa z przedmiotu (semestr IV): zal/ nzal</p> <p>Koło naukowe: SKN Fizjoterapii (Koło posiada sekcje tematyczne) Opiekun Koła: dr n.med. Sebastian Wójtowicz http://sknfizjoterapii.wum.edu.pl/</p>

Dojazd na zajęcia:

Zakład Podstaw Fizjoterapii Wydziału Lekarsko- Stomatologicznego WUM

ul. ks. Trojdena 2c 02-109 Warszawa

<https://zakladrehabilitacji.wum.edu.pl/>

Regulamin:

Podczas pierwszych zajęć w roku akademickim każdy Student/-ka ma obowiązek:

zapoznania się z regulaminem odbywania zajęć z przedmiotu,
zapoznania się z sylabusem z przedmiotu,
zapoznać się z literaturą obowiązkową i uzupełniającą,
zapoznać się z tematami zaliczeń śródrocznych i zaliczenia końcowego,
zapoznać się z przepisami BHP obowiązującymi dla sali ćwiczeń.

Procesem dydaktycznym kieruje nauczyciel akademicki, w związku z czym, Student/-ka powinni:

podporządkować się poleceniom prowadzącego i przestrzegać wspólnie podjętych ustaleń,
zwracać się do niego w sytuacji wystąpienia podczas toku zajęć trudności i wszelkich wątpliwości.

Student/-ka zobowiązany jest w czasie roku akademickiego do:

punktualnego zgłaszania się na zajęcia do sali wykładowej oraz do sali ćwiczeń,
posiadania identyfikatora,
posiadania ustalonych pomocy dydaktycznych zalecanych na pierwszych ćwiczeniach lub/i wskazanych na kolejnych zajęciach,
poszanowania sprzętu w sali wykładowej i sali ćwiczeń (o ewentualnym uszkodzeniu lub zniszczeniu sprzętu należy poinformować osobę prowadzącą zajęcia).

Student/-ka ma obowiązek uczestnictwa Studenta/-ki we wszystkich zajęciach dydaktycznych:

nieobecność podczas wykładu Student/-ka powinni odpracować w formie wg wskazań osoby prowadzącej,
nieobecność na ćwiczeniach Student/-ka zobowiązani są odpracować z inną grupą lub w formie wg wskazań osoby prowadzącej zajęcia z zadanego przez prowadzącego zagadnienia,
zapoznania się Studenta/-ki oraz przyswojenia przez nich wiadomości potrzebnych do odbycia kolejnych ćwiczeń, po podaniu tematu przez prowadzącego oraz samodzielnego przyswajania wiedzy podstawowej jak i dodatkowej z danej dziedziny oraz literatury obowiązkowej i uzupełniającej.

Student/-ka ma prawo do:

nieobecności podczas choroby i za okazaniem zwolnienia lekarskiego (każda nieobecność będzie rozpatrywana indywidualnie) i ustalenia z osobą prowadzącą formy odpracowania w formie wg wskazań osoby prowadzącej z zagadnień objętych w tematyce przedmiotu.

Osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne ma obowiązek:

egzekwowania od Studentów/-ek posiadanej wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych wymaganych na danych zajęciach z przedmiotu,
niedopuszczenia Studenta/-ki, łamiącego regulamin, do odbywania zajęć w sali ćwiczeń,
przekazania wiedzy z obowiązującego zakresu umieszczonego w sylabusie przedmiotowym,
wykorzystywania pomocy dydaktycznych podczas zajęć dydaktycznych,
respektowania procedur dydaktycznych zawartych w sylabusie przedmiotowym.

Osoba prowadząca zajęcia z przedmiotu ma prawo do:

niedopuszczenia Studenta/-ki, nieposiadającego wymaganej wiedzy, do odbywania zajęć w sali ćwiczeń.

Warunki przystąpienia Studenta/-ki do zaliczenia końcowego:

zaliczenie wszystkich zajęć objętych w sylabusie przedmiotowym z przedmiotu,
odrobione, usprawiedliwione nieobecności podczas toku nauczania z przedmiotu - według zaleceń prowadzącego,
identyfikator oraz dokument tożsamości ze zdjęciem.

Dodatkowo:

Zaliczenie odbywa się na ostatnich ćwiczeniach, według kolejności i tematyki zaproponowanej przez prowadzącego ćwiczenia, które ustalone są podczas pierwszych zajęć.

Dyżury/ konsultacje: według grafiku zamieszczonego w Zakładzie Podstaw Fizjoterapii WLS WUM

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich